

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΠ6.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΙΑ ΖΩΗ "ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ" ΣΕ ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (A LIFE WORTH LIVING IN A WORLD OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό επιλογής		
γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα θα έχει ως στόχο να βοηθήσει τους φοιτητές:

- να εξερευνήσουν κριτικά και αναλύσουν ερωτήματα που αφορούν στον σκοπό, την αξία και το νόημα, ή το όραμα μιας ευημερούσας ζωής σε μια εποχή εξαρτημένη όλο και περισσότερο από την τεχνολογία που βασίζεται στην τεχνητή νοημοσύνη.
- να αναπτύξουν μια βαθύτερη αποδοχή του πλουραλισμού κατά την αναζήτηση της αλήθειας, αναγνωρίζοντας τη σημασία των ποικίλων οπτικών στις διερευνήσεις τους και αποφεύγοντας τις ακραίες θέσεις.
- να συνεισφέρουν σε μια ζωντανή μαθησιακή κοινότητα, η οποία θα χαρακτηρίζεται από ενσυναίσθηση, ανοικτότητα και πνευματική οξυδέρκεια, επωφελούμενοι

συγχρόνως από τη συμβολή τους σε αυτήν.

- να εμπλακούν προσωπικά στη μελέτη εμβληματικών κειμένων από διάφορες παραδόσεις για ποικίλες θεματικές, εμπλουτίζοντας τη μαθησιακή διαδικασία με τις προσωπικές τους εμπειρίες και οπτικές.
- να ενισχύσουν την κριτική τους ικανότητα για σκέψη και επικοινωνία μέσω της φιλοσοφικής διερεύνησης και εντός ενός διαλογικού πλαισίου ανταλλαγής απόψεων.
- να στοχαστούν τον αντίκτυπο των τεχνολογικών εξελίξεων στις παραδοσιακές αντιλήψεις περί ανθρώπινης ευημερίας.
- να εξετάσουν, να αναλύσουν, και να αξιολογήσουν διάφορες πηγές υπαρξιακού νοήματος σε κοσμικό (όσο και σε θρησκευτικό πλαίσιο).
- να αναμετρηθούν με εμβληματικά κείμενα και να εμπλακούν σε συζητήσεις υπαρξιακού χαρακτήρα, όπως η διερώτηση του Τολστόι, «Από τί ζουν οι άνθρωποι;».
- να συμμετάσχουν σε συζητήσεις και βιωματικές δραστηριότητες, ανταλλάσσοντας προσωπικές και πολιτισμικές εμπειρίες που σχετίζονται με φιλοσοφικά ζητήματα, υπογραμμίζοντας τη σημασία των πολλαπλών προοπτικών για το νόημα, την αξία και την κατανόηση.
- να αναπτύξουν δεξιότητες όπως η ενσυναίσθηση και η διανοητική σεμνότητα, μέσω υποστηρικτικών δραστηριοτήτων αλληλεπίδρασης με τους συμφοιτητές τους.
- να προετοιμάσουν αναστοχαστικές γραπτές και προφορικές εργασίες, συνδέοντας φιλοσοφικές έννοιες με προσωπικές εμπειρίες ζωής και αναπτύσσοντας ατομικές κοσμοθεωρίες.
- να καλλιεργήσουν την ικανότητα να τροποποιούν, να αναπτύσσουν ή να εγκαταλείπουν τις αρχικές τους απόψεις, ανταποκρινόμενοι σε νέα δεδομένα και εποικοδομητική κριτική.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Λήψη αποφάσεων

και ευαισθησίας σε δέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Ασκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγαγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Οι φοιτητές θα αναπτύξουν την ικανότητα:

- να εργάζονται ατομικά και συλλογικά
- να ερευνούν, να διαβάζουν, να αναλύουν και να αξιολογούν πλήρως το υλικό μελέτης
- να μιλούν και να γράφουν με σαφήνεια και πειστικότητα
- να χρησιμοποιούν ψηφιακούς και τεχνολογικούς πόρους και πλατφόρμες
- να αναπτύσσουν και να εξασκούν διαπροσωπικές δεξιότητες
- να ασκούν την κριτική και αυτοκριτική τους σκέψη
- να συνειδητοποιούν το κοινωνικοπολιτισμικό συγκείμενο με ευαισθησία και σεβασμό
- να επιδεικνύουν ηθική, κοινωνική και ακαδημαϊκή ακεραιότητα και υπευθυνότητα
- να είναι «ανοιχτοί» σε ανθρώπους, απόψεις και πλαίσια
- να παράγουν το δικό τους όραμα ανταποκρινόμενοι στο ερώτημα και τα ζητήματα του μαθήματος.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«Από τί ζουν οι άνθρωποι;» Το ερώτημα του Τολστού θέτει μια ιδιαίτερη πρόκληση σήμερα, καθώς οι ζωές μας εξαρτώνται όλοι και περισσότερο από νέες και εξαιρετικά ισχυρές μορφές τεχνολογίας και τεχνητής νοημοσύνης, οι οποίες διαμεσολαβούν και ελέγχουν την εργασία, την ψυχαγωγία, την κοινωνική αλληλεπίδραση και τις προσωπικές μας σχέσεις. Πώς μπορεί κανείς να ζήσει μια αξιοβίωτη ζωή σε έναν τέτοιο κόσμο;

Το μάθημα θα ασχοληθεί με το ερώτημα αυτό, με σκοπό να εξοπλίσει τους νέους με τις δεξιότητες που απαιτούνται προκειμένου να τους καταστήσει ικανούς να πλοηγηθούν σε αυτά τα αχαρτογράφητα νερά.

Οι φοιτητές θα εξετάσουν κλασικά κείμενα για το υπαρξιακό νόημα, θα διερευνήσουν διάφορες απαντήσεις στην ερώτηση του Τολστού και θα διερωθηθούν πώς τα προτεινόμενα οράματα για την καλή ζωή θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στον σύγχρονο τεχνολογικό κόσμο. Πώς βρίσκουμε τη χρυσή τομή σε έναν κόσμο όπου τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πρωθυΐν τον εξτρεμισμό; Πώς ζούμε αυθεντικά σε έναν κόσμο επιπολαίστητας και επιτήδευσης; Πώς αναπτύσσουμε τη λογική μας υπόσταση σε έναν κόσμο γεμάτο παραπληροφόρηση; Έχουν η μυστικιστική εμπειρία και ο διαλογισμός θέση σε έναν υλιστικό κόσμο; Πρέπει να απορρίψουμε τη νέα τεχνολογία αναζητώντας μια πιο ελεύθερη ζωή;

Θα εξετάσουμε κείμενα συγγραφέων από διάφορες φιλοσοφικές και θρησκευτικές παραδόσεις, όπως είναι, ενδεικτικά, οι εξής: Πλάτωνας, Αριστοτέλης, Zhuang Zi, Κομφούκιος, Μάρκος Αυρήλιος, Βοήθιος, Ακινάτης, Φαρίντ Ουντίν Αττάρ, Ρουσσώ, Κίρκεγκωρ, Ζαν-Πωλ Σάρτρ, Χάνα Άρεντ, Βίκτορ Φράνκλ, bell hooks, Clifford Williams. Θα εξετάσουμε επίσης διάφορα κείμενα σχετικά με τον αντίκτυπο της νέας τεχνολογίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Ναι (φοιτητική έρευνα, ατομικές ή ομαδικές παρουσιάσεις, διδασκαλία, κ.λπ.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση Βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποδέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λτ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Συνεδρίες	39
	Προετοιμασία, ατομική έρευνα, ομαδικές εργασίες, παρουσιάσεις, γραπτές συνεισφορές, ολομέλειες συζητήσεων, κ.λπ.	83
	Τελική εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	• Προετοιμασία και ενεργή συμμετοχή: φάκελος φοιτητή (portfolio) (40%)	
	• Τελική αξιολόγηση: 3ωρη γραπτή εξέταση (60%)	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Τα ακριβή κριτήρια αξιολόγησης θα είναι διαθέσιμα στους φοιτητές κατά την έναρξη του μαθήματος.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Anand, P. (2019). *Ερμηνεύοντας την ευτυχία: Η τέχνη της ευημερίας και η ανάπτυξή της*, μετ. Τσιλιμάγκος, Δ., Κέδρος.
- Hall, E. (2019). *Αριστοτέλης: Η αρχαία σοφία στη σύγχρονη Ζωή*, μετ. Ζεύκη-Βοργια Β., Διόπτρα.
- Φρανκλ, Β. (2010). *Το νόημα της ζωής*, Ψυχογιός.
- Grayling, C.A. (2021). *Η ιστορία της φιλοσοφίας*, μετ. Γεωργίου, Π., Πατάκης.
- Russell, B. (1980). *Η κατάκτηση της ευτυχίας*, μετ. Δυριώτης, Γ., Αρσενίδης.
- Βίνερ, Λ., Μικέλφελντερ, Ν., Μίτσαμ, Κ., Ράντερ Μπέικερ, Λ., Φίνμπεργκ, Α., Κίρι Μπέργκ, Ζ., Σέλινγκερ, Ο.Ε., Μπρέι, Φ., Όβε Χάνσον. Σ. (2023). *Φιλοσοφία της τεχνολογίας: Μια κριτική επισκόπηση*, μετ.-επιμ. Κόκκινος, Χ., Ροπή.
- Κόντος, Π. (2018). *Τα δύο ευ της ευτυχίας: εισαγωγή στα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη*999, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Χατζηβασιλείου, Γ. (2023). *Φιλοσοφία της τεχνητής νοημοσύνης*, Διόπτρα.
- Setiya, K. (2023). *Η ζωή είναι δύσκολη: Πώς η φιλοσοφία θα μας βοηθήσει να βρούμε τον δρόμο μας*, μετ. Πανσέληνος, Κ., Μεταίχμιο.
- Zimmermann, J. (Ed.). (2023). *Human Flourishing in a Technological World: A Theological Perspective*, OUP.
- Croasmun, M., Miroslav, V., M. & McAnnally-Linz, R. (2023) *Life Worth Living: A Guide to What Matters Most*, an open field publication from Maria Shriver.

- Διαδικτυακοί σύνδεσμοι:

<https://www.transcript-verlag.de/978-3-8376-6265-8/social-robotics-and-the-good-life/?number=978-3-8394-6265-2>

<https://newphilosopher.com/articles/living-a-flourishing-life/>

<https://philosophersmag.com/mistake-about-the-meaning-of-life/>

<https://www.philosophyoflife.org/>

<https://link.springer.com/article/10.1007/s00146-024-01942-y>

<https://www.newphilosopher.com/articles/living-a-flourishing-life/>